

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Vanaf bladzijde 5 nieuw geformuleerde Q&A's:

Q & A Bron- en contactonderzoek COVID-19

Definitie contacten

Hoe maken we een onderscheid tussen huisgenoten contacten en nauwe contacten in een intramurale setting?

Beoordeel de woonsituatie en de interacties die mensen onderling hebben. Het delen van gezamenlijke ruimtes zoals woonkamer en keuken wordt geïnterpreteerd als huisgenoten.

Iemand is een nauw contact als er >15 minuten contact is geweest op <1,5 meter afstand. Gaat het om 15 minuten continue contact, of moeten korte contactmomenten opgeteld worden (cumulatief)?

Het gaat hier contactmomenten die 15 minuten of langer duren (continue). Korte contactmomenten worden niet opgeteld.

Wat wordt verstaan onder hoogrisicoblootstelling bij contact < 1,5 meter en < 15 minuten, waardoor iemand toch wordt aangemerkt als nauw contact?

Het gaat hier om situaties waar bij een kortdurend, maar hoog risico is geweest op blootstelling aan het virus. Hierbij speelt mee of iemand dichtbij het gelaat van de index was, waarbij er contact was met slijmvliezen (bijvoorbeeld tongzoenen), of de index hoestte. Dit zijn voorbeelden, het is aan de GGD om in specifieke situaties een inschatting te maken van het risico.

Hoe baken ik de groep 'overige (niet nauwe) contacten' af?

Deze groep bestaat uit alle personen waarmee je langer dan 15 minuten op meer dan 1,5 meter afstand bent geweest in dezelfde binnenruimte (een overkapte en ommuurde ruimte). Denk hierbij aan een kantoor, wachtruimte, kerk, klaslokaal, gymzaal, het openbaar vervoer etc. De openbare ruimte kan hier geïnterpreteerd worden als ruimtes zoals het OV of een gebouw waar je bent geweest met andere mensen die je niet kent. Deze contacten zijn daardoor niet op te sporen. In dergelijke situaties kan een app in de toekomst mogelijk ondersteunend zijn.

Uitvoering

Als de index geen klachten heeft (gehad), wat is dan het beleid voor de contacten?

Mogelijk ontwikkelt deze index nog klachten in de 72 uur na de test, en was hij/zij ten tijde van het testen in de presymptomatische fase. De index gaat daarom in afwachting van het eventueel ontwikkelen van

RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T (0)426
info@rivm.nl

klachten in isolatie, de huisgenoten gaan in quarantaine. Ook de nauwe contacten worden geïnformeerd en gemonitord. De overige niet nauwe contacten worden alleen geïnformeerd indien de index symptomen krijgt. Als de index na 72 uur geen klachten heeft gaan we ervan uit dat het een asymptomatische infectie betreft. Dan worden de isolatie en quarantaine opgeheven voor de index en de huisgenoten. De huisgenoten en overige nauwe contacten wordt gevraagd gedurende 14 dagen na de testafname hun gezondheid in de gaten te houden. Vervolg de monitoring van deze contacten gedurende deze periode. Bij klachten worden zij getest. Bij asymptomatische dragers ligt de focus voor het BCO op de huisgenoten en overige nauwe contacten het is niet nodig om overige niet nauwe contacten te informeren.

Moet er een BCO worden opgestart als de index al geruime tijd klachten heeft?

Belangrijk hierbij zijn de eerste ziektedag van deze persoon en diens besmettelijke periode. Als de besmettelijke periode al meer dan 14 dagen geleden afgesloten is, is het doel van BCO om de huisgenoten en overige nauwe contacten te informeren. Als deze contacten klachten hebben, worden zij getest. Andere maatregelen zoals quarantaine zijn niet meer van toepassing.

Als de index nog steeds klachten heeft, maar de eerste ziektedag is langer dan 14 dagen geleden, dan moet beoordeeld worden of deze klachten nog passen bij een actieve infectie (post-viraal hoesten, vermoeidheid etc. vallen hier niet onder).

Wie informeert de contacten als ze in een andere GGD regio wonen?

De GGD van de regio waar de index woont adviseert en informeert de contacten, en belt hen halverwege en aan het einde van de monitoringsperiode. Als de contacten klachten krijgen, nemen zij contact op met de GGD regio waar ze wonen, zodat ze daar getest kunnen worden (zie hiervoor ook de VSI).

Moet er ook een BCO gestart worden bij toeristen die in NL op vakantie zijn en hier nog blijven?

Ja, het is belangrijk om de contacten in Nederland te identificeren en te monitoren.

Mag de GGD de gegevens van de contacten vastleggen op een contactlijst?

Ja, dat mag in het kader van de Wet Publieke Gezondheid.

Moet de GGD gegevens registreren van overige nauwe contacten die medewerker/patiënt zijn in een ziekenhuis of instelling?

Stem met de instelling af wie de contacten inventariseert, dit kan in overleg door bijvoorbeeld door de instelling of de bedrijfsarts gedaan worden. In een ziekenhuis zal het vaak de deskundige infectiepreventie zijn die hier zorg voor draagt. Personen die geïdentificeerd zijn als huisgenoot of nauwe contact, worden geregistreerd in HPzone.

Welke contacten informeert de GGD actief?

De huisgenoten en de nauwe contacten worden door de GGD actief geïnformeerd. Zij worden gebeld door de GGD. Beide groepen ontvangen ook een (digitale) informatiebrief van de GGD.

Overige niet nauwe contacten ontvangen ook een informatiebrief, deze kan via de index (digitaal) of via de instelling verstuurd worden.

Kunnen alleen GGD professionals of ook vrijwilligers de monitor-gesprekken uitvoeren?

De uitvoering van het BCO is de verantwoordelijkheid van de GGD, ook als vrijwilligers worden ingezet. De GGD'en dragen zorg voor een goede kwaliteit van de uitvoering. Mits goed getraind kunnen vrijwilligers worden ingezet.

Maatregelen

Mogen huisgenoten die in quarantaine zijn wel of geen boodschappen doen?

Quarantaine betekent dat iedereen thuisblijft. Alleen als dat niet lukt, mag een huisgenoot zonder klachten naar buiten. Bespreek dus eerst of iemand anders boodschappen kan doen.

Als één van de huisgenoten in quarantaine klachten krijgt en positief test, gaat de periode van 14 dagen quarantaine voor de andere huisgenoten dan opnieuw in?

Ja, er is dan immers sprake van blootstelling aan een nieuwe index. Als er nieuwe ziektegevallen ontstaan binnen het huishouden, dan wordt voor diens huishoudcontacten de periode van monitoring verlengd tot 14 dagen na de laatste blootstelling aan dit nieuwe ziektegeval.

Mogen huisgenoten en overige nauwe contacten werken?

Huisgenoten en nauwe contacten gaan in quarantaine en blijven in principe thuis.

Alleen voor mensen die werken in cruciale beroepen en vitale sectoren kan daarop een uitzondering gemaakt worden zolang zij geen klachten hebben. Daarbij maakt de GGD een inschatting van het risico voor de volksgezondheid op basis van de aard van het werk, het aantal contacten op het werk en of 1,5 meter afstand houden mogelijk is in de werksituatie. Indien een persoon werkzaam is in de zorg én er kan geen 1,5 meter afstand bewaard worden, is het aan te raden een mondneusmasker (IIR) te gebruiken.

Mogen overige, niet nauwe contacten werken?

Ja, deze contacten mogen werken. Zij worden geïnformeerd over het risico wat ze hebben gelopen en moeten extra alert zijn op klachten. Zolang zij geen klachten hebben, kunnen zij werken, ongeacht het beroep wat ze uitvoeren. De inzet van PBM is niet nodig voor werknemers in de zorg.

Wie legt maatregelen op en wie handhaaft als de opgelegde maatregelen niet worden nageleefd?

De GGD adviseert de index en contacten over de maatregelen. De maatregelen zijn geen vrijblijvend advies en hebben een dwingend karakter. Als er problemen zijn met het opvolgen van adviezen is het van belang om in gesprek met de patiënt/contact het belang van de maatregelen te benadrukken. Bespreek ook wat hij/zij nodig heeft om toch de adviezen op te volgen (zie ook de VSI). Als de adviezen van de GGD desondanks niet worden opgevolgd, kan de arts infectieziektebestrijding van de GGD de voorzitter van de veiligheidsregio adviseren om bij wet quarantaine, isolatie of een werkverbod op te leggen. (zie ook de handreiking Maatregelen Wpg COVID-19)

Als iemand tijdens zijn/haar quarantaine klachten ontwikkelt maar negatief test, kan de quarantaine dan opgeheven worden?

Nee, de totale duur van de quarantaine van 14 dagen moet worden afgerond. Bij verergering over verandering van de klachten kan een hertest overwogen worden.

Moeten kinderen <12 jaar die nauwe contacten zijn ook 1,5 meter afstand houden?

Als dat mogelijk is houden kinderen 1,5 meter afstand tot volwassenen. Onderling hoeven kinderen <12 jaar geen 1,5 meter afstand te houden, ook niet als ze nauwe of overige (niet nauwe) contacten zijn van een index.

Zorgmedewerkers die PBM hebben gebruikt worden niet als contact geïnccludeerd in het contactonderzoek. Geldt dit ook als een niet-medische mondneusmaskers is gedragen?

Nee, dit geldt alleen als een medisch mondneusmasker is gedragen, aangevuld met andere PBM volgens het protocol van de eigen beroepsgroep. Van niet-medische mond-neusmaskers is niet bekend hoeveel bescherming zij bieden.

Mag een kapper die nauw contact is toch gaan werken als hij/zij in bezit is van een medisch mondneusmasker?

Nee, alleen voor mensen met cruciale beroepen of werkzaam in vitale sectoren kan door de GGD een uitzondering worden gemaakt.

Wat is de periode waarbinnen secundaire infecties optreden in een gezin?

Hierover is nog weinig wetenschappelijk kennis. Als hier meer bekend over is, kan het BCO protocol daar op worden aangepast.

Testen

Wanneer worden kinderen getest?

Vanaf 1 juni kan iedereen met klachten passend bij COVID-19 worden getest in Nederland. Dat geldt ook voor kinderen. Dit gebeurt dan op initiatief van de ouders of de huisarts.

In het kader van BCO wordt aan ouders geadviseerd om hun kind te laten testen als er contact is geweest met een COVID-19 patiënt en het kind vervolgens klachten krijgt.

Als er op een basisschool of op de kinderopvang 3 of meer kinderen klachten hebben, dient dit door de instelling gemeld te worden in het kader van artikel 26 van de WPG en is er een indicatie om deze kinderen te testen.

Als iemand die eerder positief getest is op SARS-CoV-2 in een contactonderzoek naar voren komt als huisgenoot of overig nauw contact, moet deze persoon dan in quarantaine?

Als iemand COVID-19 heeft doorgemaakt, heeft hij/zij antistoffen tegen de infectie. Het is nog onbekend of en hoe lang dit bescherming biedt tegen een nieuwe infectie. In deze situaties moet individueel een beleid worden gemaakt.

Als een patiënt, bij wie eerder SARS-CoV-2 is aangetoond met moleculaire diagnostiek (PCR), na een aantal weken opnieuw wordt getest en weer PCR positief is, moet er dan opnieuw isolatie/quarantaine geadviseerd worden?

Het opnieuw testen van een patiënt die eerder positief getest is, wordt niet aangeraden. Op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten gaan we ervan uit dat de PCR nog langdurig positief kan blijven. Met een PCR-test worden ook niet meer actieve virusdeeltjes gemeten. Voor de transmissiekans van het SARS-CoV-2 kan met deze test nog geen duiding gegeven worden. Besmettelijkheid is van meerdere factoren afhankelijk. Bij bepaalde symptomen, zoals hoesten en niezen, worden makkelijker druppels overgedragen; ook de hoogte van de CT-waarde van de test is een maat voor de besmettelijkheid. Bij een dergelijke casus zal individueel moeten worden afgewogen wat de maatregelen moeten zijn.

Vanaf hier nieuw geformuleerde Q&A's:

Is er in Nederland compensatie geregeld voor de schade aan inkomen/omzet als de GGD isolatie en quarantaine maatregelen adviseert?

In een Kamerbrief over Covid-19 is ingegaan op deze situatie (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/06/04/kamerbrief-over-stand-van-zaken-covid-19>). In het kort geldt:

- Voor werknemers die ziek zijn en daardoor niet kunnen werken is er inkomensbescherming. Zij hebben recht op loondoorbetaling bij ziekte of een Ziektewet-uitkering van het UWV. Als werknemers, bijvoorbeeld door bron en contact onderzoek, het advies krijgen om thuis te blijven en vanuit huis kunnen werken is er recht op loon. Als een werknemer niet vanuit huis kan werken is er ook recht op loon. Het risico ligt dan bij de werkgever.
- Voor werkgevers en ondernemers zijn er verschillende steunmaatregelen in deze tijd. Zoals de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) en de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)
- Voor meer informatie kun je terecht op [rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl) (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/werknemers/werken-in-nederland>) en (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ondernemers-en-bedrijven>)

Is gebruik van een face shield afdoende om je te beschermen tegen SARS-CoV-2 infectie (bijvoorbeeld bij contactberoepen)?

Face shields beschermen onvoldoende omdat het niet afgesloten is en het virus de slijmvliezen kan bereiken.